C/2026/3932

1.9.2026

RECOMANDAREA CONSILIULUI

din 10 iulie 2026

privind politicile economice, sociale, de ocupare a forței de muncă, structurale și bugetare ale Țărilor de Jos

(C/2026/3932)

CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 121 alineatul (2) și articolul 148 alineatul (4),

având în vedere Regulamentul (UE) 2024/1263 al Parlamentului European și al Consiliului din 29 aprilie 2024 privind coordonarea eficientă a politicilor economice și supravegherea bugetară multilaterală și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1466/97 al Consiliului ([1]), în special articolul 3 alineatul (3),

având în vedere Regulamentul (UE) nr. 1176/2011 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 noiembrie 2011 privind prevenirea și corectarea dezechilibrelor macroeconomice ([2]), în special articolul 6 alineatul (1),

având în vedere recomandarea Comisiei Europene,

având în vedere rezoluțiile Parlamentului European,

având în vedere concluziile Consiliului European,

având în vedere avizul Comitetului pentru ocuparea forței de muncă,

având în vedere avizul Comitetului economic și financiar,

având în vedere avizul Comitetului pentru protecție socială,

având în vedere avizul Comitetului pentru politică economică,

întrucât:

(1) Regulamentul (UE) 2024/1263 precizează obiectivele cadrului de guvernanță economică, care constau în promovarea unor finanțe publice solide și sustenabile, a unei creșteri durabile și favorabile incluziunii și a rezilienței prin intermediul reformelor și al investițiilor, precum și în prevenirea deficitelor excesive. Regulamentul menționat prevede obligația Consiliului și a Comisiei de a asigura o supraveghere multilaterală în contextul semestrului european, în conformitate cu obiectivele și cerințele prevăzute în Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE). Semestrul european presupune, în special, formularea și supravegherea punerii în aplicare a recomandărilor specifice fiecărei țări.

([1]) Regulamentul (UE) 2024/1263 al Parlamentului European și al Consiliului din 29 aprilie 2024 privind coordonarea eficientă a politicilor economice și supravegherea bugetară multilaterală și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1466/97 al Consiliului (JO L, 2024/1263, 30.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj).

([2]) Regulamentul (UE) nr. 1176/2011 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 noiembrie 2011 privind prevenirea și corectarea dezechilibrelor macroeconomice (JO L 306, 23.11.2011, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2011/1176/oj).

(2) La 25 noiembrie 2025, Comisia a adoptat un aviz privind proiectul de plan bugetar pentru 2026 al Țărilor de Jos. La aceeași dată, Comisia a adoptat, pe baza Regulamentului (UE) nr. 1176/2011, Raportul privind mecanismul de alertă pentru 2026, în care a identificat Țările de Jos ca fiind unul dintre statele membre pentru care va fi necesar un bilanț aprofundat. Comisia a adoptat, de asemenea, o recomandare de recomandare a Consiliului privind politica economică a zonei euro, o recomandare de recomandare a Consiliului referitoare la capitalul uman în Uniunea Europeană și o propunere de raport comun privind ocuparea forței de muncă pentru 2026, în care se analizează punerea în aplicare a orientărilor pentru politicile de ocupare a forței de muncă și a principiilor Pilonului european al drepturilor sociale. Consiliul a adoptat Recomandarea privind politica economică a zonei euro ([3]) la 21 aprilie 2026, iar Raportul comun privind ocuparea forței de muncă și Recomandarea referitoare la capitalul uman la 9 martie 2026.

(3) La 29 ianuarie 2025, Comisia a publicat Busola pentru competitivitate, un cadru strategic care urmărește să stimuleze competitivitatea la nivel mondial a Uniunii în următorii cinci ani. În acest document sunt identificate cele trei imperative de transformare în materie de inovare, decarbonizare și competitivitate, precum și securitatea ca piloni esențiali pentru o creștere economică durabilă. De la publicarea sa, Busola pentru competitivitate a stat la baza activității semestrului european, ceea ce asigură faptul că politicile economice ale statelor membre sunt coerente cu obiectivele strategice ale UE, creând o abordare unificată a guvernanței economice care promovează creșterea durabilă, inovarea și reziliența în întreaga Uniune.

(4) În 2026, semestrul european pentru coordonarea politicilor economice continuă să se desfășoare în paralel cu etapa finală a punerii în aplicare a Mecanismului de redresare și reziliență (MRR) ([4]). Planurile de redresare și reziliență (PNRR), împreună cu finanțarea oferită în cadrul politicii de coeziune, au fost esențiale pentru realizarea priorităților de politică ale semestrului european, deoarece planurile trebuiau să abordeze în mod eficace toate provocările sau o parte semnificativă a provocărilor identificate în recomandările relevante specifice fiecărei țări emise în ciclurile recente, iar programele finanțate prin politica europeană de coeziune trebuiau să țină seama de recomandările specifice fiecărei țări. Pe măsură ce MRR se apropie de sfârșitul duratei sale de viață, rămâne esențial să se asigure continuitatea și valorificarea reformelor și a investițiilor sprijinite și puse în aplicare în cadrul MRR, în special a celor care contribuie la abordarea provocărilor identificate în recomandările specifice fiecărei țări.

(5) La 3 iunie 2026, Comisia a publicat raportul de țară din 2026 pentru Țările de Jos. În acest raport, Comisia a evaluat progresele realizate de Țările de Jos în ceea ce privește punerea în aplicare a recomandărilor relevante specifice acestei țări din 2025 și a făcut bilanțul implementării de către Țările de Jos a planului său de redresare și reziliență. Pe baza analizei respective, raportul de țară a identificat cele mai presante provocări cu care se confruntă Țările de Jos. De asemenea, în raportul de țară s-au evaluat progresele realizate de Țările de Jos în ceea ce privește punerea în aplicare a Pilonului european al drepturilor sociale și îndeplinirea obiectivelor principale ale Uniunii în materie de ocupare a forței de muncă, de competențe și de reducere a sărăciei și a excluziunii sociale, precum și progresele înregistrate în ceea ce privește atingerea obiectivelor de dezvoltare durabilă ale Organizației Națiunilor Unite.

([3]) JO C, C/2026/2434, 28.4.2026, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2026/2434/oj.
([4]) Regulamentul (UE) 2021/241 al Parlamentului European și al Consiliului din 12 februarie 2021 de instituire a Mecanismului de redresare și reziliență (JO L 57, 18.2.2021, p. 17, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/241/oj).

(6) În temeiul articolului 5 din Regulamentul (UE) nr. 1176/2011, Comisia a efectuat un bilanț aprofundat pentru Țările de Jos. Principalele constatări ale evaluării de către serviciile Comisiei a vulnerabilităților macroeconomice cu care se confruntă Țările de Jos în sensul regulamentului respectiv au fost publicate la 20 mai 2026 ([5]). La 3 iunie 2026, Comisia a concluzionat că Țările de Jos nu se mai confruntă cu dezechilibre macroeconomice. În special, de-a lungul anilor au existat vulnerabilități legate de nivelurile ridicate ale datoriei gospodăriilor, de piața locuințelor și de excedentul mare de cont curent, care însă s-au atenuat recent. Excedentul mare de cont curent a scăzut într-o oarecare măsură în ultima vreme, acesta fiind, parțial, structural, deoarece Țările de Jos joacă rolul unui nod comercial important în Europa și găzduiesc multe companii multinaționale. În paralel, din perspectiva economiilor și a investițiilor, scăderea excedentului reflectă faptul că cererea internă a fost principalul factor care a contribuit la creșterea recentă a PIB-ului real și că cererea a crescut mai rapid decât în restul zonei euro, deși de la niveluri mai scăzute. Nu se preconizează că excedentul de cont curent va crește anul acesta sau anul viitor. Prețurile locuințelor cresc în continuare în mod vizibil, în contextul reducerii ofertei de locuințe. Datoria gospodăriilor, exprimată ca procent din PIB, a scăzut din nou în 2025, deși mai lent decât înainte, pe măsură ce împrumuturile au crescut, cu rate mai scăzute ale dobânzii. Datoria gospodăriilor s-ar putea stabiliza în următorii ani, iar riscurile legate de nivelul ridicat al datoriei gospodăriilor sunt parțial atenuate de prevalența creditelor ipotecare cu rată fixă. Au fost luate unele măsuri de politică pentru a spori oferta de locuințe, iar cea mai recentă agendă de investiții guvernamentale, inclusiv în locuințe, ar putea contribui la reducerea excedentului de cont curent pe termen mediu. Privind în perspectivă, creșterea efectivă a ofertei de locuințe și abordarea stimulentelor fiscale care favorizează achiziționarea de locuințe finanțate prin îndatorare ar putea contribui la scăderea prețurilor locuințelor și la reducerea datoriei gospodăriilor într-un mod durabil, în timp ce stimularea investițiilor interne ar contribui la reducerea în continuare a excedentului de cont curent. Semestrul european va oferi cadrul necesar pentru monitorizarea progreselor înregistrate în ceea ce privește reformele în domeniul locuințelor.

(7) La 10 iulie 2026, Consiliul a adoptat, la recomandarea Comisiei, o recomandare de aprobare a planului bugetar-structural național pe termen mediu din aprilie 2026 al Țărilor de Jos ([6]). Planul, transmis în temeiul articolului15 alineatul (2) din Regulamentul (UE) 2024/1263, acoperă perioada 2026-2030 și prezintă o ajustare bugetară repartizată pe patru ani. Consiliul a recomandat următoarele rate maxime de creștere a cheltuielilor nete: 4,7 % în 2026, 3,5 % în 2027, 3,1 % în 2028, 3,5 % în 2029 și 3,7 % în 2030, ceea ce corespunde ratelor maxime cumulate de creștere calculate prin raportare la anul de referință 2025 de 4,7 % în 2026, 8,4 % în 2027, 11,7 % în 2028, 15,6 % în 2029 și 19,9 % în 2030. Această recomandare a înlocuit recomandarea din 21 ianuarie 2025 ([7]). Cu toate acestea, ratele maxime de creștere a cheltuielilor nete stabilite în recomandare pentru anul 2025, și anume 3,5 % anual și 10,4 % cumulativ în raport cu anul de referință 2023, rămân relevante pentru evaluarea conformității până în 2025 inclusiv.

(8) Războiul de agresiune al Rusiei împotriva Ucrainei și repercusiunile acestuia constituie o provocare existențială pentru Uniunea Europeană. Comisia a invitat statele membre să solicite activarea clauzei derogatorii naționale prevăzute în Pactul de stabilitate și de creștere într-un mod coordonat, pentru a sprijini eforturile UE de obținere a unei creșteri rapide și semnificative a cheltuielilor pentru apărare ([8]), iar această propunere a fost salutată de Consiliul European reunit la 6 martie 2025. Statele membre pot solicita în continuare activarea clauzei derogatorii naționale în orice moment până în 2028, dacă îndeplinesc criteriile stabilite la articolul 26 din Regulamentul (UE) 2024/1263.

([5]) Documentul de lucru al serviciilor Comisiei SWD(2026) 140 final.

([6]) Recomandarea Consiliului din 10 iulie 2026 de aprobare a planului bugetar-structural național pe termen mediu al Țărilor de Jos (JO C, C/2026/3912, 1.9.2026, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2026/3912/oj).

([7]) Recomandarea Consiliului din 21 ianuarie 2025 de stabilire a traiectoriei cheltuielilor nete pentru Țările de Jos (JO C, C/2025/648, 10.2.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/648/oj).

([8]) Comunicarea Comisiei intitulată „Integrarea unei creșteri a cheltuielilor pentru apărare în cadrul Pactului de stabilitate și de creștere”, Bruxelles, 19 martie 2025, C(2025) 2000 final.

(9) La 14 aprilie 2026, Țările de Jos și-au prezentat raportul anual pe 2026 privind progresele înregistrate ([9]) referitor la respectarea ratelor maxime de creștere recomandate ale cheltuielilor nete și la punerea în aplicare a reformelor și a investițiilor care răspund principalelor provocări identificate în recomandările specifice fiecărei țări din cadrul semestrului european. Raportul anual privind progresele înregistrate reflectă, de asemenea, raportarea bianuală efectuată de Țările de Jos cu privire la progresele realizate în ceea ce privește implementarea planului său de redresare și reziliență în conformitate cu articolul 27 din Regulamentul (UE) 2021/241.

(10) În 2025, creșterea PIB-ului real a fost de 1,8 %, iar inflația IAPC a fost de 3,3 %. În previziunile Comisiei din primăvara anului 2026, se estimează că PIB-ul real va crește cu 1,0 % în 2026 și cu 1,1 % în 2027, iar inflația IAPC va fi de 3,2 % în 2026 și de 2,5 % în 2027.

(11) Pe baza datelor furnizate de Eurostat ([10]), deficitul public al Țărilor de Jos a scăzut de la 0,7 % din PIB în 2024 la 1,6 % în 2025. Creșterea deficitului în 2025 reflectă în principal creșterea cheltuielilor curente și a investițiilor publice, precum și reducerile structurale ale impozitului pe venitul persoanelor fizice. Pe baza măsurilor de politică cunoscute la data la care s-au făcut previziunile, previziunile Comisiei din primăvara anului 2026 estimează că deficitul public va fi de 2,5 % din PIB în 2026 și de 1,9 % din PIB în 2027. Creșterea deficitului în 2026 reflectă în principal efectul temporar al unei reforme a sistemului de pensii pentru personalul militar, care necesită transferarea de către stat a aproximativ 0,7 % din PIB către un fond de pensii privat.

(12) Pe baza estimărilor Comisiei, orientarea bugetară ([11]), care include atât cheltuielile finanțate la nivel național, cât și cheltuielile finanțate de UE, a fost una expansionistă în 2025, de 0,8 % din PIB. Se preconizează că aceasta va fi, în linii mari, neutră atât în 2026, cât și în 2027.

(13) Conform datelor furnizate de Eurostat ([12]), datoria publică a Țărilor de Jos a crescut de la 43,8 % din PIB la sfârșitul anului 2024 la 44,4 % din PIB la sfârșitul anului 2025. Pe baza măsurilor de politică cunoscute la data-limită a previziunilor, previziunile Comisiei din primăvara anului 2026 estimează că ponderea datoriei în PIB va crește la 46,9 % până la sfârșitul anului 2026 și va rămâne, în linii mari, stabilă, la 47,0 % până la sfârșitul anului 2027. Creșterea din 2026 reflectă în principal împrumuturile acordate TenneT – operatorul de sistem de transport al energiei electrice din Țările de Jos – și EBN – compania de energie deținută de stat.

(14) Conform datelor Eurostat ([13]), cheltuielile publice totale pentru apărare în Țările de Jos s-au ridicat la 1,7 % din PIB în 2025. Potrivit previziunilor Comisiei din primăvara anului 2026, se preconizează că acestea vor fi de 1,9 % din PIB în 2026 ([14]).

([9]) Rapoartele anuale privind progresele înregistrate pentru 2026 sunt disponibile la adresa: https://economy-finance.ec.europa.eu/economic-and-fiscal-governance/stability-and-growth-pact/preventive-arm/annual-progress-reports_en.

([10]) Euroindicatorii Eurostat, 22 aprilie 2026.

([11]) Orientarea fiscal-bugetară este definită ca o măsură a variației anuale a poziției bugetare subiacente a administrației publice. Scopul său este de a evalua impulsul economic generat de politicile bugetare, atât cele finanțate la nivel național, cât și cele finanțate din bugetul UE. Orientarea fiscal-bugetară este măsurată ca diferența dintre (i) creșterea potențială pe termen mediu și (ii) variația cheltuielilor primare, fără măsurile discreționare privind veniturile și incluzând cheltuielile finanțate printr-un sprijin nerambursabil (granturi) din Mecanismul de redresare și reziliență și din alte fonduri ale Uniunii.

([12]) Euroindicatorii Eurostat, 22 aprilie 2026.

([13]) Eurostat, Cheltuielile administrațiilor publice în funcție de clasificarea funcțiilor administrațiilor publice (COFOG).

([14]) Definiția NATO pentru cheltuielile de apărare diferă de definiția COFOG pentru apărare. În plus, ar putea exista diferențe din cauza momentului înregistrării cheltuielilor, în special a celor cu echipamentele militare, deoarece raportarea NATO nu urmează normele conturilor naționale privind momentul înregistrării.

(15) Uniunea se confruntă în continuare cu riscuri de întreruperi ale aprovizionării cu energie și de volatilitate ridicată a prețurilor, exacerbate de tensiunile geopolitice care afectează piețele mondiale ale petrolului și gazelor. Experiența dobândită în urma crizei energetice din perioada 2022-2023 a arătat că măsurile ample și neținte implică costuri bugetare mari și sunt ineficiente din punct de vedere social și economic. De la declanșarea războiului în Orientul Mijlociu în februarie 2026, Țările de Jos au adoptat măsuri de politică bugetară pentru a atenua impactul prețurilor ridicate la energie asupra gospodăriilor și întreprinderilor ([15]). Printre aceste măsuri se numără crearea unui fond de urgență pentru energie, menit să sprijine gospodăriile cele mai vulnerabile care se vor confrunta cu facturi ridicate la energie în iarna 2026-2027, creșterea permanentă a indemnizației de deplasare scutite de taxe și reduceri cu țintă precisă ale ratei de impozitare a autovehiculelor pentru camionetele și camioanele de livrare pentru anul 2026. Potrivit previziunilor Comisiei din primăvara anului 2026, costul bugetar al acestor măsuri ar urma să fie de mai puțin de 0,1 % din PIB în 2026.

(16) Pe baza calculelor Comisiei, cheltuielile nete ale Țărilor de Jos au crescut cu 7,2 % în 2025 și, cumulat, cu 10,6 % în 2024 și 2025. Creșterea cheltuielilor nete în 2025 depășește rata maximă de creștere recomandată de Consiliu în ianuarie 2025, ceea ce corespunde unei abateri de 1,5 % din PIB în termeni anuali. Dacă se iau în considerare împreună anii 2024 și 2025, rata cumulată de creștere a cheltuielilor nete depășește rata maximă de creștere recomandată, ceea ce corespunde unei abateri de 1,0 % din PIB în termeni cumulativi.

(17) Pe baza calculelor Comisiei, se preconizează o creștere a cheltuielilor nete din Țările de Jos cu 4,9 % în 2026. Creșterea preconizată a cheltuielilor nete în 2026 depășește rata maximă de creștere recomandată de Consiliu la 10 iulie 2026, ceea ce corespunde unei abateri de 0,1 % din PIB în termeni anuali.

(18) Sistemul olandez de impozitare a veniturilor private tratează anumite active în mod diferit față de restul activelor, ceea ce denaturează alocarea capitalului și deciziile economice. În special, deducerile dobânzilor ipotecare, coroborate cu nivelul scăzut al impozitelor pe chirie imputate, creează o puternică preferință fiscală pentru investițiile în locuințe, adesea finanțate prin îndatorare, în detrimentul investițiilor în acțiuni și obligațiuni. În plus, tratamentul fiscal preferențial se extinde, de asemenea, la contribuțiile la sistemul de pensii și la activele deținute în societăți „închise”, care sunt societăți în care majoritatea acțiunilor sunt deținute doar de câteva persoane fizice. Între timp, veniturile gospodăriilor din economii și investiții sunt impozitate la rate de rentabilitate presupuse – mai degrabă decât efective –, o practică ce poate risca să amplifice ciclurile economice dacă ratele nu urmăresc rezultatele reale. Guvernul a început să analizeze posibilitatea trecerii, probabil până în 2028, la un impozit pe câștigul de capital. Punerea în aplicare a unor reforme care să reducă acest tratament fiscal inegal, atât în cadrul tipurilor de active, cât și între acestea, va reduce oportunitățile de arbitraj fiscal, va consolida sistemul fiscal ca stabilizator automat, va atenua inegalitățile economice și va promova o alocare mai eficientă a capitalului. Având în vedere rolul său în stimularea gradului ridicat de îndatorare a gospodăriilor, reducerea tratamentului fiscal inegal este, de asemenea, relevantă pentru abordarea dezechilibrelor macroeconomice.

([15]) Acest lucru reflectă situația de la data-limită a previziunilor Comisiei din primăvara anului 2026 (4 mai 2026).

(19) Pe lângă stimulentele fiscale menționate mai sus, supraevaluarea de pe piața locuințelor a fost alimentată de o capacitate limitată de reacție a ofertei de locuințe noi la cererea puternică, alimentată de creșterea populației și de faptul că gospodăriile sunt din ce în ce mai mici. Se preconizează că deficitul de locuințe va depăși cifra de 400 000 în 2025 ([16]). Pentru a spori oferta de locuințe prin eliminarea principalelor obstacole care împiedică în prezent construcțiile, guvernul ar putea să accelereze punerea în aplicare a planurilor sale de eficientizare a proceselor de planificare și de autorizare, a căror finalizare durează, în medie, până la 6-7 ani, precum și să simplifice reglementările privind construcțiile. În plus, ar putea fi puse la dispoziție mai multe terenuri pentru construirea de noi locuințe. Există o serie de alte blocaje care împiedică realizarea de progrese, cum ar fi deficitul de forță de muncă și restricțiile privind lucrările de construcție legate de depunerile excesive de azot și de congestionarea rețelei de energie electrică. Creșterea ofertei de locuințe este relevantă pentru atenuarea dezechilibrelor macroeconomice.

(20) Piața privată subdezvoltată a închirierilor din Țările de Jos prezintă provocări semnificative în materie de accesibilitate și disponibilitate și crește riscul de sărăcie pentru gospodăriile cu venituri mici și medii. Deși măsurile de politică recente, cum ar fi extinderea chiriilor reglementate, au oferit facilități pentru unii chiriași, acestea au contribuit, totodată, în paralel cu creșterea ratelor dobânzii și a modificărilor fiscale, la micșorarea fondului de locuințe disponibile pentru închiriere. Această tendință este determinată de faptul că proprietarii își vând locuințele unor persoane care le cumpără pentru a locui în ele, ceea ce reduce și mai mult oferta de locuințe de închiriat, în timp ce chiriile au crescut pentru locuințele care depășeau plafonul de preț. Pentru a stimula creșterea în sectorul privat al închirierilor, investițiile pe piața privată a închirierilor ar putea deveni mai atractive prin recalibrarea chiriilor reglementate astfel încât acestea să reflecte mai bine valoarea proprietăților, evitând însă revenirea la niveluri excesive ale chiriilor. O astfel de recalibrare echilibrată ar putea contribui atât la creșterea ofertei globale de locuințe, cât și la reducerea stimulentelor de a contracta datorii ipotecare pentru cumpărarea unei locuințe, ceea ce, la rândul său, ar sprijini atenuarea dezechilibrelor macroeconomice.

(21) Sistemul olandez de îngrijire pe termen lung se confruntă cu provocări majore generate de îmbătrânirea populației, de costurile ridicate ale îngrijirii instituționalizate și de acoperirea generoasă acordată persoanelor dependente. Țările de Jos înregistrează performanțe bune, comparativ cu majoritatea statelor membre, în ceea ce privește caracterul adecvat, disponibilitatea și calitatea sistemului de îngrijire pe termen lung, precum și dimensiunea forței de muncă din domeniu. Cu toate acestea, sistemul exercită o presiune tot mai mare asupra bugetului public. În 2022, cheltuielile totale pentru îngrijirea pe termen lung în Țările de Jos au fost de 3,8 % din PIB, cea mai mare valoare din UE, și se preconizează că acestea vor crește la 5,7 % din PIB până în 2070, conform Raportului Comisiei din 2024 privind îmbătrânirea populației. Măsurile de abordare a acestei creșteri ar putea include alinierea coplăților, adică a contribuțiilor proprii ale pacienților, la costul asistenței medicale pe care aceștia o primesc pentru diferite tipuri de prestații. Sistemul ar fi mai eficient din punctul de vedere al costurilor dacă pacienții și-ar alege cadrul de îngrijire în funcție de nevoile individuale, în loc să opteze pentru un cadru care să le minimizeze coplățile. Acordul de coaliție al viitorului guvern prevede eforturi de îmbunătățire a raportului cost-eficacitate, inclusiv de realizare a unor economii structurale de aproximativ 0,2 % din PIB pe durata mandatului actual. Investițiile suplimentare în prevenire, în scopul de a întârzia apariția nevoilor de îngrijire pe termen lung și de a îmbunătăți în continuare furnizarea de servicii de îngrijire la nivelul comunității, ar putea contribui, de asemenea, la reducerea costurilor. Aceste îmbunătățiri ar putea asigura o alocare mai eficientă a beneficiilor sistemului, fără a compromite gradul ridicat de acoperire și calitatea sistemului.

(22) Implicarea sistematică, substanțială și în timp util a autorităților locale și regionale, a partenerilor sociali, a societății civile și a altor părți interesate relevante rămâne esențială pentru a asigura asumarea pe scară largă a reformelor și implementarea cu succes a instrumentelor de finanțare ale Uniunii, precum și în contextul semestrului european.

([16]) Pe baza calculelor și previziunilor Comisiei Europene și ale JRC. Pentru detalii, a se vedea Balouktsi et al. (2026), *Housing investment needs in the EU*. Raportul tehnic nr. 144419 al JRC.

(23) În Țările de Jos, punerea în aplicare a programelor politicii de coeziune, care includ sprijin din Fondul european de dezvoltare regională (FEDR), Fondul pentru o tranziție justă (FTJ) și Fondul social european Plus (FSE+), este peste ritmul mediu la nivelul UE, atât în ceea ce privește selecția proiectelor, când și în ceea ce privește plățile. Este important să se mențină ritmul actual, maximizând în același timp impactul investițiilor pe teren. Țările de Jos iau deja măsuri în cadrul programelor sale din cadrul politicii de coeziune pentru a stimula competitivitatea și creșterea economică. Este esențial să se asigure implementarea rapidă și eficace a noilor investiții identificate de Țările de Jos în evaluarea sa intermediară a fondurilor politicii de coeziune, în special a investițiilor legate de cele cinci priorități prevăzute în Regulamentul privind evaluarea intermediară ([17]).

(24) Țările de Jos se confruntă cu o serie de provocări legate de investițiile insuficiente în cercetare și inovare și de accesul limitat la finanțare pentru întreprinderile nou-înființate și cele în curs de extindere, de dependența continuă de combustibilii fosili, precum și de blocajele din infrastructura rețelei de energie electrică, de segmentarea pieței forței de muncă și de deficitul de forță de muncă și de competențe, inclusiv de rezultatele slabe în materie de competențe de bază și de participarea insuficientă în domeniile științei, tehnologiei, ingineriei și matematicii (STIM), în special în rândul grupurilor subreprezentate.

(25) Ecosistemul de inovare olandez beneficiază de condiții-cadru solide în materie de cercetare și inovare, însă în sectorul public intensitatea cheltuielilor pentru cercetare și dezvoltare rămâne sub media UE, iar în sectorul privat aceasta se situează în urma țărilor cu cele mai bune performanțe din UE (Suedia, Danemarca și Finlanda) și a liderilor în materie de inovare la nivel mondial, cum ar fi Statele Unite. Există riscul ca progresele în domeniul cercetării și dezvoltării să încetinească și mai mult dacă aceste lacune nu sunt remediate. Pentru a aborda aceste provocări, guvernul olandez a anunțat un plan de acțiune pentru atingerea, până în 2030, a obiectivului de 3 % din PIB pentru investițiile în cercetare și dezvoltare, inclusiv inițiative de politică, cum ar fi crearea unei Agenții Naționale pentru Inovarea Disruptivă, o politică industrială revizuită în sectoarele-cheie precum cel al semiconductorilor sau al biotehnologiei și sprijinirea clusterelor regionale de inovare. Cu toate acestea, punerea în aplicare a acestor măsuri rămâne într-un stadiu incipient. Asigurarea coerenței între aceste inițiative și strategia tehnologică națională existentă este esențială pentru a evita fragmentarea politicilor și pentru a maximiza eficacitatea acestora. Consolidarea sprijinului public pentru inovare poate contribui la stimularea peisajului inovării, la creșterea productivității și la menținerea poziției Țărilor de Jos de lider european în domeniul inovării.

(26) Deși Țările de Jos au una dintre cele mai puternice piețe de capital de risc din Uniunea Europeană, unele întreprinderi nou-înființate și în curs de extindere din această țară întâmpină dificultăți în ceea ce privește accesul la finanțare. În special, întreprinderile nou-înființate se confruntă cu constrângeri în etapa incipientă de dezvoltare, iar în etapele ulterioare întâmpină probleme în a se extinde cu succes. Deficitul de capital de risc în stadiu avansat determină întreprinderile inovatoare olandeze să caute finanțare sau să se mute în străinătate, limitând astfel capacitatea Țărilor de Jos de a transforma întreprinderile nou-înființate în actori mari de pe piață. Sprijinul public pentru întreprinderile nou-înființate și cele în curs de extindere a implicat, până în prezent, resurse financiare relativ limitate și nu a fost previzibil. Guvernul olandez a anunțat înființarea unei Instituții Naționale pentru Investiții care se va axa pe întreprinderile nou-înființate și pe cele în curs de extindere și care ar urma să devină operațională în 2028. Cu toate acestea, punerea în aplicare eficace și monitorizarea continuă vor fi esențiale. Deficitul de finanțare, dacă nu este abordat, ar putea frâna investițiile inovatoare și competitivitatea pe termen lung, deoarece întreprinderile nou-înființate și cele în curs de extindere tind să înregistreze o creștere mai mare a productivității decât alte întreprinderi noi. Pe lângă accesul la finanțare, mediul general de afaceri joacă, de asemenea, un rol important în sprijinirea întreprinderilor nou-înființate și a celor în curs de extindere. Complexitatea reglementărilor, sarcina administrativă și incertitudinile din cadrul fiscal pot afecta capacitatea întreprinderilor de a inova și de a se extinde. Pentru a aborda această problemă, Țările de Jos ar putea beneficia de pe urma extinderii utilizării instrumentelor de finanțare, cum ar fi garanțiile și structurile de fonduri de fonduri, pentru a mobiliza capital și a atrage investitori instituționali. Instituția națională de investiții ar putea contribui, de asemenea, la asigurarea previzibilității politicilor și la reducerea fragmentării.

([17]) Regulamentul (UE) 2025/1914 al Parlamentului European și al Consiliului din 18 septembrie 2025 de modificare a Regulamentelor (UE) 2021/1058 și (UE) 2021/1056 în ceea ce privește măsuri specifice de abordare a provocărilor strategice în contextul evaluării intermediare.

(27) Activitatea de inovare din Țările de Jos este foarte concentrată în cadrul întreprinderilor mari și consacrate, primele trei companii reprezentând aproximativ un sfert din totalul investițiilor în cercetare și dezvoltare în 2023, în timp ce întreprinderile noi și de dimensiuni mici contribuie doar într-o măsură limitată. În pofida nivelurilor relativ ridicate de digitalizare în rândul IMM-urilor olandeze, există în continuare un decalaj semnificativ între întreprinderile mici și cele mari în ceea ce privește adoptarea tehnologiilor avansate, cum ar fi inteligența artificială și cloud computingul. Prin urmare, creșterea productivității este determinată în primul rând de întreprinderile deja prezente pe piață, iar decalajele dintre întreprinderile care își desfășoară activitatea în aceleași sectoare economice se adâncesc. Există posibilități de creștere a productivității printr-o digitalizare și inovare mai accentuate în rândul IMM-urilor. Guvernul olandez a anunțat o revizuire a sistemului de deducere fiscală pentru cercetare și dezvoltare care vizează simplificarea acestuia și extinderea domeniului său de aplicare, cu scopul de a stimula întreprinderile mai mici și mai noi să se implice în activități de cercetare și dezvoltare. Pentru a aborda în continuare aceste provocări, Țările de Jos ar putea pune în aplicare o combinație de măsuri fiscale și nefiscale precum vouchere și granturi pentru adoptarea tehnologiilor digitale, stimulente fiscale pentru investiții în tehnologii avansate și o formare adaptată pentru a stimula competențele digitale, pentru a promova adoptarea tehnologiilor avansate și pentru a consolida capacitatea de inovare, în special în rândul IMM-urilor.

(28) Țările de Jos se bazează în continuare în mare măsură pe combustibilii fosili, cu toate că nivelul energiei din surse regenerabile în mixul energetic din Țările de Jos este peste media UE. În timp ce introducerea surselor regenerabile de energie s-a accelerat în 2024, Țările de Jos au înregistrat puține progrese în 2025 în ceea ce privește introducerea surselor regenerabile de energie, parțial din cauza congestionării rețelei, a creșterii costurilor în lanțurile de aprovizionare cu energie eoliană offshore și a cererii de energie electrică a industriei mai scăzute decât se preconizase. În același timp, consumul final de energie (CFE) global a crescut în 2024 comparativ cu 2023, inversând reducerea realizată începând din 2019, în pofida unei scăderi a CFE în sectorul rezidențial. Acest lucru face ca economia olandeză să fie vulnerabilă la fluctuația prețurilor la nivel mondial și întârzie tranziția către o economie verde. Prin urmare, sunt necesare eforturi suplimentare pentru a reduce dependența de combustibilii fosili și pentru a îmbunătăți eficiența energetică în Țările de Jos, inclusiv în ceea ce privește clădirile și procesele industriale. Printre aceste eforturi s-ar putea număra măsuri de reducere a riscurilor financiare în sectorul energiei eoliene offshore pentru a menține atractivitatea investițiilor în acest sector.

(29) Congestionarea rețelei de energie electrică a continuat să se înrăutățească, atât la nivelul rețelelor de transport, cât și la nivelul rețelelor de distribuție, afectând deopotrivă zonele rurale și urbane. Acest lucru întârzie tranziția către o energie curată, limitează activitatea economică și subminează competitivitatea Țărilor de Jos. Congestionarea rețelei este abordată printr-o combinație de investiții tot mai mari în rețea și inițiative de reglementare, cum ar fi noua Lege privind energia. În pofida acestor acțiuni, congestionarea rețelei va rămâne o provocare majoră pe termen scurt și mediu, necesitând, prin urmare, o atenție și acțiuni continue. Țările de Jos ar putea beneficia de pe urma creșterii capacității rețelei lor de transport și distribuție, a punerii în aplicare și a stimulării unor soluții pentru o cerere și o ofertă flexibile de energie electrică, a maximizării tranzacțiilor de energie între zone prin intermediul infrastructurii transfrontaliere existente și a simplificării în continuare a procedurilor de autorizare pentru dezvoltarea rețelelor.

(30) Având în vedere rolul esențial al capitalului uman în consolidarea competitivității și a autonomiei strategice a Uniunii, în 2026 Consiliul a recomandat statelor membre să ia măsuri urgente pentru a aborda provocările structurale legate de capitalul uman în domeniul competențelor, al educației și al formării, care frânează competitivitatea. Recomandările specifice adresate Țărilor de Jos în 2026 pot contribui la punerea în aplicare a Recomandării Consiliului referitoare la capitalul uman în Uniune.

(31) Nivelurile excesive de depuneri de azot, care rezultă în principal, dar nu exclusiv, din practicarea unei agriculturi intensive, rămân o provocare de mediu semnificativă, care afectează economia Țărilor de Jos în general. Depunerile excesive de azot conduc la fertilizarea excesivă și la acidificarea solului și a corpurilor de apă, creând în același timp constrângeri semnificative asupra autorizării activităților de construcție. Calitatea apelor de suprafață și subterane rămâne, de asemenea, un motiv de îngrijorare. Este necesar să se pună în aplicare măsuri concrete pentru a aborda în mod structural depunerile excesive de azot din sectoarele care contribuie la acest fenomen și pentru a stimula tranziția către o agricultură durabilă, inclusiv către agricultura ecologică. În special, ar putea fi benefic pentru Țările de Jos să adopte practici agricole care vizează reducerea poluării cu nutrienți și pesticide, precum și a emisiilor de gaze cu efect de seră.

(32) Ponderea locurilor de muncă flexibile pe piața forței de muncă, care include atât lucrătorii cu contracte temporare, cât și persoanele care desfășoară o activitate independentă, rămâne ridicată, situându-se la 35,4 % în Țările de Jos, cu mult peste media UE de 20,6 %. Deși un anumit grad de flexibilitate sprijină adaptabilitatea economică, utilizarea pe scară largă a locurilor de muncă flexibile a accentuat segmentarea pieței forței de muncă (și anume, împărțirea pieței locurilor de muncă în diferite categorii de lucrători cu niveluri diferite de siguranță a locului de muncă și/sau de acces la prestațiile sociale și de altă natură). Grupurile vulnerabile, cum ar fi lucrătorii cu niveluri mai scăzute de competențe și persoanele care provin din familii de migranți, sunt afectate în mod disproporționat, confruntându-se adesea cu condiții de muncă precare, inclusiv cu un acces limitat la formare și dezvoltare, o protecție socială inadecvată și un risc mai mare de sărăcie și excluziune socială în rândul persoanelor încadrate în muncă. Aceste provocări nu numai că exacerbează inegalitatea de șanse, ci subminează și productivitatea pe termen lung. Pentru a spori protecția și a crea condiții de concurență mai echitabile pentru angajați, guvernul promovează un pachet de reforme menite să reducă stimulentele pentru desfășurarea de activități independente și pentru ocuparea flexibilă a forței de muncă. În acest scop, este esențial să se pună rapid în aplicare o asigurare obligatorie de invaliditate pentru persoanele care desfășoară o activitate independentă și să se ofere o mai mare siguranță a locului de muncă pentru persoanele care lucrează cu contracte de muncă flexibile.

(33) Deficitul de forță de muncă și de competențe rămâne o provocare majoră în Țările de Jos, afectând sectoare legate de dubla tranziție și de provocările societale, cum ar fi asistența medicală, educația, tehnologia și TIC. În continuare, la baza deficitului de forță de muncă stau factori structurali, cum ar fi o cerere ridicată în sectoare cu productivitate scăzută și o ofertă insuficientă din cauza numărului mediu scăzut de ore lucrate, a îmbătrânirii populației și a creșterii lente a forței de muncă. Deși pot crea stimulente pentru inovări în direcția economisirii forței de muncă, deficitele persistente riscă să limiteze creșterea productivității și competitivitatea. Țările de Jos au o rată ridicată de participare pe piața muncii, dar există în continuare un potențial neexploatat de forță de muncă în rândul persoanelor care provin din familii de migranți și al lucrătorilor cu fracțiune de normă, în special al femeilor. Îmbunătățirea echilibrului dintre viața profesională și cea privată, inclusiv prin asigurarea unui acces mai bun la servicii de îngrijire a copiilor la prețuri convenabile și prin atragerea de talente către ocupațiile care se confruntă cu deficite persistente, poate contribui la creșterea ofertei de forță de muncă. Există diverse oportunități de perfecționare și recalificare, dar persoanele care ocupă o poziție marginală pe piața forței de muncă beneficiază doar într-o măsură limitată de aceste oportunități. Lucrătorii mobili și migranți continuă să se confrunte cu provocări legate de calitatea locurilor de muncă și de condițiile de muncă, în special în sectoarele cu utilizare intensivă a forței de muncă, care se bazează pe formule flexibile de angajare. Măsurile de politică privind cererea s-ar putea axa pe abordarea factorilor structurali ai sectoarelor cu utilizare intensivă a forței de muncă și cu productivitate scăzută, promovând în același timp sectoarele cu o valoare adăugată ridicată și sectoarele legate de provocările societale, cum ar fi educația, asistența medicală și tranziția verde și cea digitală, încurajând mobilitatea transsectorială.

(34) Declinul competențelor de bază ale studenților din Țările de Jos prezintă un risc pentru competitivitatea economiei și pentru rezultatele de pe piața forței de muncă. Numărul elevilor cu rezultate slabe la matematică, științe și citire a crescut brusc în ultimul deceniu. Echitatea în educație rămâne o provocare, ponderea elevilor cu rezultate slabe la învățătură fiind semnificativ mai mare în rândul elevilor care provin din medii defavorizate decât în rândul colegilor lor. Țările de Jos ar putea consolida sprijinul direcționat pentru școlile cu performanțe slabe, pentru elevii născuți în străinătate și pentru cei proveniți din familii de migranți. Deficitul de cadre didactice s-a atenuat, dar rămâne considerabil și are un impact asupra rezultatelor învățării elevilor. Pentru ca profesia de cadru didactic să devină mai atractivă și pentru a contribui la atragerea și păstrarea cadrelor didactice, Țările de Jos ar putea îmbunătăți condițiile de muncă și evoluția în carieră, inclusiv prin reducerea sarcinii administrative pentru cadrele didactice și prin stimularea unor parcursuri profesionale mai diversificate.

(35) Țările de Jos se confruntă cu provocări structurale în ceea ce privește dezvoltarea unei baze suficient de ample de competențe în domeniile STIM. În pofida unei participări puternice la învățământul profesional și superior, ponderea absolvenților în domeniile STIM și TIC rămâne relativ scăzută pentru ambele niveluri de educație, ceea ce limitează din ce în ce mai mult productivitatea. Prin urmare, există în continuare deficite în ceea ce privește profesiile tehnice, în special în sectoare precum construcțiile, energia și industria prelucrătoare, care sunt esențiale pentru tranziția verde și cea digitală, în care cererea de competențe specializate continuă să depășească oferta. Femeile rămân semnificativ subreprezentate în domeniile STIM, în timp ce elevii care provin din familii de migranți sunt mai puțin susceptibili să urmeze parcursuri STIM și sunt afectați într-o măsură mai mare de rezultatele slabe în ceea ce privește competențele de bază. Aceste disparități sunt legate de stereotipurile de gen și de inegalitățile mai ample în educație, inclusiv de decalajele în ceea ce privește performanța și accesul la oportunități pentru grupurile defavorizate. Abordarea acestor probleme necesită mecanisme de sprijin cu țintă precisă și un acces îmbunătățit la orientare profesională pentru a încuraja o participare mai largă la parcursurile STIM. Consolidarea caracterului incluziv și atractiv al acestor domenii este esențială pentru extinderea rezervei de talente, pentru reducerea deficitului de competențe și pentru asigurarea faptului că Țările de Jos pot răspunde cererilor în continuă evoluție de pe piața forței de muncă.

(36) Având în vedere legăturile strânse dintre economiile statelor membre din zona euro și contribuția lor colectivă la funcționarea uniunii economice și monetare, în 2026 Consiliul a recomandat statelor membre din zona euro să ia măsuri, inclusiv prin intermediul planurilor lor de redresare și reziliență, pentru a pune în aplicare Recomandarea din 2026 privind politica economică a zonei euro. În cazul Țărilor de Jos, recomandarea 1 contribuie la punerea în aplicare a primei, a celei de a doua, a celei de treia și a celei de a cincea recomandări privind zona euro, recomandarea 2 contribuie la punerea în aplicare a celei de a patra recomandări privind zona euro, recomandările 3 și 4 contribuie la punerea în aplicare a celei de a șaptea recomandări privind zona euro, iar recomandarea 5 contribuie la punerea în aplicare a celei de a cincea recomandări privind zona euro.

RECOMANDĂ ca, în 2026 și în 2027, Țările de Jos să întreprindă acțiuni astfel încât:

1. Să respecte ratele maxime de creștere a cheltuielilor nete recomandate de Consiliu la 10 iulie 2026. Să consolideze în ansamblu cheltuielile pentru apărare și securitate și nivelul de pregătire în aceste domenii, asigurând totodată sustenabilitatea datoriei și eficiența cheltuielilor și adaptând treptat bugetul pentru a susține creșterea structurală a cheltuielilor pentru apărare. Să se asigure că măsurile luate pentru a atenua impactul creșterii prețurilor la energie sunt temporare, orientate către protejarea gospodăriilor vulnerabile sau către satisfacerea nevoilor întreprinderilor mari consumatoare de energie, păstrează stimulentele pentru economisirea energiei și sunt compatibile din punctul de vedere al costului bugetar cu angajamentele asumate în contextul cadrului bugetar al UE. Să alinieze impozitarea diferitelor tipuri de venituri din avere, inclusiv să elimine treptat deductibilitatea dobânzilor ipotecare. Să adopte și să pună în aplicare măsuri de eliminare a obstacolelor din calea construirii de noi locuințe prin simplificarea procedurilor de planificare și de autorizare. Să sprijine dezvoltarea sectorului privat al închirierilor la prețuri accesibile, inclusiv prin recalibrarea chiriilor reglementate. Să abordeze creșterea preconizată a cheltuielilor legate de îmbătrânirea populației în domeniul îngrijirii pe termen lung prin sporirea eficienței sistemului din punct de vedere al costurilor.

2. Să asigure continuitatea reformelor și a investițiilor puse în aplicare în cadrul Mecanismului de redresare și reziliență. Să mențină ritmul de implementare în cadrul programelor politicii de coeziune, bazându-se, după caz, pe realocări către prioritățile strategice și pe flexibilitățile convenite în contextul evaluării intermediare a cadrului politicii de coeziune.

3. Să consolideze intensitatea cheltuielilor publice și private legate de cercetare și dezvoltare prin direcționarea sprijinului către investiții în tehnologii strategice esențiale și către ecosisteme regionale de inovare. Să abordeze deficitul de finanțare pentru întreprinderile nou-înființatei și pentru întreprinderile în curs de extindere, inclusiv prin oferirea de stimulente care să atragă investitori instituționali. Să sprijine IMM-urile pentru a inova și a adopta noi tehnologii.

4. Să reducă dependența generală de combustibilii fosili prin accelerarea introducerii surselor regenerabile de energie și prin îmbunătățirea eficienței energetice, în special a clădirilor. Să reducă gradul de congestionare a rețelei de energie electrică prin creșterea capacității de transport și distribuție, prin aplicarea unor soluții de flexibilitate, prin maximizarea comerțului interzonal și prin continuarea simplificării procedurilor de autorizare. Să pună în aplicare măsuri structurale pentru a aborda în mod eficace depunerile excesive de azot și deteriorarea calității apei, acordând o atenție specială agriculturii durabile.

5. Să adopte și să pună în aplicare măsuri de reducere a stimulentelor pentru utilizarea contractelor de muncă flexibile sau temporare. Să abordeze deficitul de forță de muncă și de competențe, inclusiv prin valorificarea potențialului de forță de muncă insuficient utilizat și printr-o direcționare mai precisă a măsurilor de perfecționare și recalificare. Să promoveze realocarea forței de muncă către sectoare cu productivitate ridicată și către sectoare legate de provocările societale, îmbunătățind în același timp condițiile de muncă și de viață ale lucrătorilor mobili și migranți. Să amelioreze competențele de bază ale elevilor, inclusiv prin creșterea atractivității profesiei de profesor și prin furnizarea de sprijin adaptat școlilor defavorizate. Să stimuleze participarea la programele STIM.

Adoptată la Bruxelles, 10 iulie 2026.

Pentru Consiliu

Președintele

S. HARRIS